

ствія суб'єктів; 5) просторово-організаційний (матеріально-технічна база, часові обмеження етапів взаємодії); 6) рефлексивно-поведінчеський (стратегії самоуправління, синергетичні стратегії, шляхи активізації суб'єктної активності).

Ключові слова: освітнє середовище, освітнє просторове середовище, інформаційно-освітнє середовище, віртуальне середовище, віртуальне середовище полісуб'єктної навчальної середовища, структура полісуб'єктної навчальної середовища.

THE NOTION OF VIRTUAL MULTISUBJECT LEARNING ENVIRONMENT

Ye. O. Spivakovska

Annotation. The author's understanding of the notion of virtual multisubject learning environment has been defined and substantiated in the article. As a result of the scientific research there has been defined the structure of virtual multisubject learning environment: 1) the subjects of educational interaction; 2) socio-aim-based (social environment and background, mutual aim of multisubject educational interaction, common for the members of this environment values, rules, traditions, behavior norms); 3) information-content-based (basic, supplementary, and alternative professional-educational programs, organizational and methodic documents (in both paper and digital format), educational and methodic content which is constantly being renewed and enriched by the subjects themselves, the information about the environment in the net, digital educational means (multimedia educational products (local and Internet-based), didactic information developed by the teacher-subject and student-subject and placed in the net for free access, educational technologies (problem-based, project-based, simulation, immersive); 4) psych-didactic and activity based (forms, methods, ways of interaction, the style of communication, subject's status in the interaction, the elements of self-management, psychological and pedagogical culture of communication); common aim and tasks in learning; the character and direction of multisubject interaction, the strategies of pedagogical influence, subject interaction styles; 5) space-organizational (material and technical background, the time frame of interaction); 6) reflexive-behavioural (self-management strategies, synergetic strategies, the ways of activation of subject activity).

Keywords: educational environment, educational просмір, information-educational environment, virtual environment, virtual multisubject learning environment, the structure of multisubject learning environment.

УДК 377-057.87:613

ОСОБЛИВОСТІ САНИТАРНО-ГІГІЄНИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИЧНОЇ РОБОТИ СЕРЕД СТУДЕНТІВ АГРОЕКОЛОГІЧНИХ КОЛЕДЖІВ

А.М.Сук, аспірантка кафедри соціальної педагогіки
та інформаційних технологій в освіті

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: alinales@list.ru

Анотація. У статті розкрито об'єктивні передумови й особливості санітарно-гігієнічного виховання та профілактичної роботи серед підлітків. Розглянуто програми підготовки молоді до реалізації знань про здоровий спосіб життя, збереження здоров'я дітей підліткового періоду та формування у них навичок здорового способу життя. Представлено зміст спецкурсу студентів агроєкологічного коледжу до санітарно-гігієнічного виховання та профілактичної роботи з дітьми підліткового віку.

Ключові слова: молодь, культура здоров'я, здоровий спосіб життя, спецкурс, оздоровчі заходи.

© А. М. Сук, 2016

Актуальність (Introduction). Охорона здоров'я молодого покоління є пріоритетом соціальної політики, однією з найважливіших сфер життя суспільства [2, с. 315].

Основами законодавства України про охорону здоров'я визначено, що суспільство і держава відповідальні за рівень здоров'я молоді і забезпечують для неї поліпшення умов навчання, праці, побуту і відпочинку, вирішення екологічних проблем, удосконалення медичної допомоги і запровадження здорового способу життя. Важливе значення у зв'язку з цим надається здоров'ю молоді у програмі Європейського регіонального бюро ВООЗ «Здоров'я для всіх у XXI-му столітті» та Міжгалузевій комплексній програмі «Здоров'я нації». У них наголошується на пріоритетності збереження здоров'я підростаючого покоління [1, с. 240-247].

Якщо у дітей раннього віку в структурі інвалідності перші рангові місця посідають хвороби нервової системи, вроджені вади розвитку, психічні розлади, то у шкільному віці майже 30-35% дитячої інвалідності становлять хронічні соматичні захворювання, серед яких помітна частка припадає на ендокринні захворювання і, перш за все, цукровий діабет. Постійне погіршення стану здоров'я дітей та підлітків в останні роки призводить до зниження придатності до військової служби до 60-70%. Головним чином, причина такого становища – хронічні захворювання, які беруть початок ще у дитячому віці: психічні розлади, травми, хвороби нервової системи та органів чуття, кістково-м'язової системи та сполучної тканини, органів травлення. Серед захворювань, що обумовлюють зняття юнаків з військового обліку, перше місце посідають психічні розлади (41%), хвороби нервової системи та органів чуття (31,2%), хвороби ендокринної системи (6,8%). І хоч не всі юнаки з такими хворобами визнаються інвалідами, але вони не можуть у повному обсязі виконувати свої соціальні функції, обмежені у виборі професії та працевлаштуванні, тобто належать до групи ризику з урахуванням віддаленого соціально- трудового прогнозу. Особливої уваги заслуговують діти з груп підвищеного соціального ризику: діти з малозабезпечених та неповних родин, а, особливо, діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування. [2, с. 20].

Дедалі загострюється ситуація в Україні з наркоманією. Зростає вживання наркотичних засобів, розширюється їх діапазон, збільшується надходження «важких» наркотиків іноземного виробництва. Поширення наркоманії у молодіжному середовищі підвищує загрозу ураження ВІЛ-інфекцією та захворювання на СНІД, що і проявляється у постійному зростанні кількості інфікованих підлітків і молоді. Переважна більшість ВІЛ-інфікованих – молоді люди віком 20-39 років. За даними соціологічного дослідження, проведеного у рамках виконання програми «Репродуктивне та статеве здоров'я підлітків в Україні», більшість дітей і молоді (62%) віком 12-20 років відповіли, що вживають алкоголь. Активно палить кожний третій підліток у віці 12-14 років і кожний другий, кому більше 15 років. Майже кожен п'ятий підліток почав вживати алкоголь та мав перші спроби паління ще у віці до 10 років. Наркотики, за даними ряду досліджень, спробували близько 4% дітей вже у 12-14 років, а віком активного «дегустування» наркотиків є період 15-17 років. Саме в цей період близько 60% опитаних спробували їхню дію на собі. Ще однією проблемою у дітей і підлітків є ранній початок статевого життя, наслідком якого є захворюваність на інфекції, що передаються статевим шляхом. Кожного року з усіх зареєстрованих випадків таких захворювань 25% припадають на підлітків. Слід зазначити, що останніми роками підвищився відсоток передання ВІЛ-інфекції статевим шляхом. Ранні статеві стосунки спричиняють і ранню вагітність. Для матері-підлітка існує більша загроза ускладнень вагітності – викиднів, передчасних пологів, анемії, ніж для жінок, старших за 20 років. В основі проведення комплексної оцінки стану здоров'я дітей, підлітків та молоді знаходяться методи, які передбачають розв'язання численних проблем як медичного, так і гігієнічного, психофізіологічного та психолого-педагогічного змісту і, відповідно, адекватну прикладну інтерпретацію цілого комплексу якісних та кількісних критеріїв їх визначення [Беседина, 1997]. Разом з тим адекватне запровадження до гігієнічної та педіатричної науки і практики сучасних профілактичних технологій збе-

реження та зміцнення здоров'я передбачає чітке та об'єктивне встановлення особливостей стану адаптаційних ресурсів та визначення функціональних можливостей організму, який активно росте і розвивається [4, с. 52]. Ситуація, яка склалась останнім часом, потребує збільшення акцентів у бік профілактичного напрямку. Пріоритетним елементом впровадження оздоровчих технологій, тобто системи первинної та вторинної профілактики, що включає інтегральну оцінку рівня здоров'я, виявлення факторів ризику, обґрунтування і проведення профілактичної роботи та санітарно-гігієнічне виховання. В останні роки більшість вітчизняних та зарубіжних учених вважають, що поліпшення здоров'я населення можливе за рахунок зміцнення індивідуального здоров'я громадян. Для цього потрібні нові профілактичні технології, підвалинами яких повинне стати кількісне визначення (діагностика) ресурсів індивідуального здоров'я в їх тісному зв'язку з умовами життя, рівнями матеріального та соціального благополуччя, стилем життя та складання індивідуальних програм збереження і зміцнення здоров'я немедикаментозними засобами [1, с. 240-247].

Аналіз останніх досліджень і публікацій (Analysis of recent researches and publications). Проблемою впровадження здорового способу життя серед дітей, санітарно-гігієнічним вихованням підлітків займалось багато науковців. На наш погляд, найбільш ґрунтовними є праці О.Р. Артюра, В.А. Бабаліч, О.М. Балакіревої, І.Є. Булаха, О.В. Вакулєнка, М.В. Гринькової, Т.С. Грузевої, Ю.В. Вороненка Г.М. Даниленко, Т.О. Дем'янчука, О.Д. Дубогай, Л.М. Завацької Б.П. Криштопи, О.М. Махрова, А.М. Нагорної, В.М. Оржеховської, Л.М. Романішиної, В.А. Сановської, С.В. Свиреденка, Л.П. Суценко, Я.В.Цехмістра, М.Б. Шегедин, О.О. Яременка.

Мета (Purpose). Розкрити об'єктивні передумови й особливості санітарно-гігієнічного виховання та профілактичної роботи серед підлітків. Розглянути зміст спецкурсу студентів агроєкологічного коледжу до санітарно-гігієнічного виховання та профілактичної роботи з дітьми підліткового віку.

Методи (Methods). У процесі дослідження застосовано наступні методи: аналіз, синтез, узагальнення, систематизація.

Результати (Results). Відомо, що основні пріоритети, мотивації, світогляд, установки на певний спосіб життя формуються у дитячі та юнацькі роки, тому покладається завдання сформувати у молодого покоління навички дбайливого ставлення до власного здоров'я, навчити правилам безпечної поведінки. Потреба у послідовній і безперервній роботі в цьому напрямку зумовлює необхідність пошуків ефективних педагогічних технологій, стратегій, адекватних індивідуальним особливостям віку та соціальному статусу, розробки та впровадження комплексних педагогічних заходів. Валеологічну освіту учнівської молоді в певній мірі реалізують вузівські кафедри фізичного виховання. Незважаючи на валеологічну спрямованість вищої освіти, ефективність її низька. При абсолютному позитивному ставленні студентської молоді до факторів ЗСЖ, особливо щодо харчування, рухового режиму, реально їх використовують 10-15% студентів вищих освітніх установ [5, с. 84]. Аналіз фактичних матеріалів щодо життєдіяльності студентів свідчить про невпорядкованість та хаотичну організацію їхнього способу життя. Негативні тенденції проявляються в таких важливих компонентах здорового способу життя, як режим харчування - несвоєчасний прийом їжі, режим сну – систематичне недосипання, рухова активність - недолік руху, загартовування – відсутність гартувань. Тільки 15% молодих людей в Україні ведуть тверезий спосіб життя, 43% вживають алкогольні напої епізодично.

Здійснюючи дослідження проблеми формування санітарно-гігієнічної культури у майбутніх молодших спеціалістів-екологів, нами було визначено, що в умовах погіршення стану здоров'я підростаючого покоління необхідно і доцільно передбачити впровадження курсу навчальної дисципліни, оволодіння якою допомогло б студенту агроєкологічного коледжу успішно розв'язувати ці проблеми. Програма дослідження включала вивчення проблеми підготовки майбутніх молодших спеціалістів-екологів до цього напрямку роботи у двох аспектах: - соціальному (розуміння студентами проблеми дотримання

здорового способу життя); - професійному (процес формування готовності майбутніх молодших спеціалістів-екологів виконувати цю діяльність та рівні її сформованості у фахівців). З цією метою було проведено медико-соціологічне дослідження серед студентів ВНЗ I-III рівня акредитації з проблеми: - «Вивчення обізнаності в питаннях здорового способу життя, дотримання санітарно-гігієнічних навичок, механізму дії шкідливих факторів на організм людини». Результати дослідження підтвердили неготовність майбутніх молодших спеціалістів-екологів до успішного розв'язання проблеми профілактики та санітарно-гігієнічного виховання студентів та необхідність розробки та впровадження спецкурсу «Здоровий спосіб життя», який допоможе студентам оволодіти деякими аспектами санітарно-гігієнічного виховання та профілактичної роботи у професійній діяльності майбутніх молодших спеціалістів-екологів. Спецкурс "Здоровий спосіб життя" передбачає, крім практичних навичок збереження здоров'я, ще і набуття знань з педагогіки та психології. Також спецкурс забезпечує підготовку основам здійснення методики санітарно-гігієнічного виховання та профілактичної роботи у професійній діяльності, оволодіння системою найбільш ефективних і популярних методик оздоровлення людини, формування вміння складати програми і реалізовувати їх на практиці; також підвищити обізнаність з медичних, комунікативних, етичних питань, спрямованих на оптимізацію процесу санітарно-гігієнічного виховання та профілактичної роботи зі студентами агроекологічного коледжу. Завданням спецкурсу - сформувати у студентів необхідні професійно спрямовані знання й уміння здійснювати дотримання санітарно-гігієнічних норм та організувати профілактичну роботу зі збереження здоров'я, формувати у них здоровий спосіб життя у професійній діяльності майбутніх молодших спеціалістів-екологів. Спецкурс „Здоровий спосіб життя” розрахований на 20 годин: 10 годин лекційних, 10 годин семінарських занять і завершувався заліком. Навчально-тематичний план спецкурсу включав проведення лекцій і семінарів на наступні теми.

Тема 1. Культура здоров'я особистості. Здоровий спосіб життя студентів як основа формування культури здоров'я. Елементи здорового способу життя студентів. Були розглянуті визначення культури здоров'я, здоров'я і здорового способу життя, дані розгорнуті характеристики елементів здорового способу життя з урахуванням особливостей студентського способу життя.

Тема 2. Біоритмологічні основи особистої гігієни і виробничої діяльності. Десинхроноз, профілактика хронічної втоми та перевтоми.

В системі заходів щодо формування і забезпечення здорового способу життя в сучасних умовах все зростаючого значення набуває особиста гігієна. У даний час посилено пропагується здоровий спосіб життя і особиста гігієна стає вагомим чинником заходів боротьби зі шкідливими звичками (алкоголізмом, курінням, нарко-токсикоманією), профілактики виробничого та побутового травматизму, злоякісних новоутворень, психічних хвороб, а також захворювань серцево-судинної, дихальної та інших систем.

Студенти методом інтерактивних технологій вивчали основи формування здорового способу життя, навчалися вести диспут, брати участь у дискусії.

Значення дотримання особистої гігієни для здоров'я людини: гігієна тіла людини, гігієна одягу та взуття, режим праці та відпочинку. Гігієнічне значення загартовування та фізичної культури. Десинхроноз, профілактика.

Тема 3. Психічна саморегуляція. Гігієнічні засади здорового способу життя. Психогігієна. Конфлікти і способи їх вирішення. Основні прийоми психічної саморегуляції. При освоєнні елемента здорового способу життя психічної саморегуляції були проведені практичні вправи на розвиток умінь знижувати психоемоційне напруження через проведення аутогенного тренування, застосування саногенного мислення, використання психологічних налаштувань. Кожна вправа включала детальне обговорення, коментарі та пояснення. При вивченні елемента здорового способу життя міжособистісного спілкування були проведені навчальні ігри, практичні вправи в змодельованій конфліктній си-

туації, спрямовані на вироблення конструктивної поведінки в конфлікті: стратегія і тактика поведінки і спілкування в конфліктній ситуації через процедуру «семи кроків» (зняття масок, виявлення головної проблеми, відмова від установки «перемога будь-якою ціною», знаходження декількох варіантів рішення, оцінка варіантів і вибір найкращого і ін.), стратегія вирішення конфліктів на основі двох змінних: егоїзм - альтруїзм, суперництво - співпраця, стратегія компромісу, переговорна джиу-джитсу і ін. При виконанні вправ студенти ділилися на підгрупи або працювали в парах. Взаємини в колективі. Конструктивна поведінка в конфлікті. Кожну вправу, що застосовуються стратегії поведінки в конфліктній ситуації детально розглядалися, а потім застосовувалися в спроектованих ситуаціях, які можуть мати місце в практичному житті студентів. Участь у вправах дозволило студентам ознайомитися на практиці з конструктивними стратегіями поведінки в конфліктних ситуаціях.

Тема 4. Основи раціонального харчування. Раціональне харчування при самостійних оздоровчих заняттях. При розгляді елемента здорового способу життя раціонального харчування був вивчений теоретичний матеріал, який дозволив студентам скласти індивідуальний добовий раціон з урахуванням основного обміну і енерговитрат в залежності від виду діяльності. Крім цього, студенти вивчили особливості раціонального харчування при проведенні оздоровчих занять (по калорійності, основних харчових речовин і т.д.), а також склали індивідуальний добовий раціон, заснований на принципах раціонального харчування з урахуванням проведення певного виду оздоровчого заняття.

Тема 5. Оздоровчі заняття як вид фізкультурно-спортивних занять. Організація самостійних оздоровчих занять. Самоконтроль при оздоровчих заняттях. Розглядалися основні види оздоровчих занять (оздоровчий біг, спортивна ходьба, гімнастика М. М. Амосова та ін.), Умови досягнення оздоровчого ефекту (інтенсивність, систематичність занять і т.д.), фази заняття та ін. Після освоєння теоретичного матеріалу студенти складали програму індивідуального оздоровчого заняття (за вибором). Крім цього, для забезпечення оптимального оздоровчого ефекту при виконанні фізичних вправ, самоконтролю за відповідністю навантажень функціональним можливостям організму були розглянуті суб'єктивні і об'єктивні ознаки втоми і перевтоми студентів, методи їх визначення.

Тема 6. Складання та ведення діагностичної карти самоконтролю.

При складанні і веденні діагностичної карти самоконтролю щодо дотримання основних елементів здорового способу життя відзначаються самопочуття, сон, апетит, результати ортостатичної проби, яка дозволяє перевірити стан центральної нервової системи, зміна ваги тіла, больові відчуття після оздоровчих занять, потовиділення, добовий раціон, заснований на принципах раціонального харчування з урахуванням навчальної діяльності і самостійного оздоровчого заняття, працездатність, застосовуваний комплекс психологічної саморегуляції протягом дня (аутогеннетренування і ін.), наявність конфліктної ситуації (якщо така була) і спосіб її вирішення, порушення режиму сну, харчування, рухової активності, вживання психотропних і наркотичних речовин (алкоголь, куріння, наркотики). Щоденне ведення студентом діагностичної карти самоконтролю дозволяє йому здійснювати самоконтроль за найважливішими показниками життєдіяльності та дотриманням елементів здорового способу життя, які мають визначальне значення для соціальної адаптації студента в агроекологічному коледжі, розширення і підтримки адаптаційних ресурсів, збереження і зміцнення його здоров'я, і при необхідності вносити корективи в свій спосіб життя. Залік проводився у формі усних відповідей на питання білетів за матеріалами спецкурсу, а також включав виконання практичного завдання зі складання індивідуальної діагностичної карти. Залік студент отримував, якщо його відповіді на питання по квитку відображали знання про елементи здорового способу життя і ним була складена діагностична карта самоконтролю. Допускалися невеликі неточності, які самостійно виправлялися студентом в ході додаткових питань.

До кожної лекції вказана тема та подається план, зміст теми, визначаються мета і завдання, подаються ключові поняття, зазначені професійні вміння, які мають засвоїти

студенти під час вивчення теми, а також подаються методичні рекомендації. До семінарських занять подається план, розглядаються проблемні запитання, студентам дається практичне завдання, а також вказаний рекомендований список літератури.

Отже, результатом вивчення спецкурсу є оволодіння санітарно-гігієнічними знаннями, уміннями, які передбачають, що студент повинен знати: визначення понять „профілактика”, „гігієна”, „здоровий спосіб життя”; професійне значення пропаганди здорового способу життя; основні методи оздоровлення; методи забезпечення фізіологічних та психологічних комфортних умов під час навчання у коледжі; основні причини навчально-перенавантаження у коледжі; особливості людського організму; методи моніторингу здоров'я; основні нормативні документи щодо збереження здоров'я; прийоми визначення групи і рівня здоров'я населення; основні оздоровчі системи, технології та методики.

Висновки і перспективи (Discussion). Розроблений нами спецкурс сприятиме поліпшенню засвоєння понять здоров'язбереження. Ми розуміємо, що введення спецкурсу не розв'язує проблеми санітарно-гігієнічного виховання та профілактичної роботи зі студентами у повному обсязі; подальшої розробки у цьому напрямку потребує організація фахової практики майбутніх молодших спеціалістів-екологів, введення інтерактивних технологій, інтеграційних курсів різних медико-екологічних наук.

Список використаних джерел:

1. Досвід виконання Міжгалузевої комплексної програми «Здоров'я нації» на 2002–2011 роки / За ред. Ю. В. Поляченка, В. М. Пономаренка. – К., 2006. – 240 с.
2. Нові проблеми медичного забезпечення дітей та підлітків / М. М. Коренєв // Матеріали науково-практичної конференції « Актуальні проблеми організації медичного забезпечення дітей та підлітків». – Х., 2002. – С. 20-25.
3. Показники здоров'я населення та використання ресурсів охорони здоров'я в Україні за 2003-2004 роки / Центр медичної статистики МОЗ України. – К., 2005. – 315 с.
4. Проблемы формирования здорового образа жизни у учащихся в общеобразовательных учреждениях / Кучма В. Р., Демин А. К. с соавт. // Гигиена и санитария. – 2000. – №3. – С.52-56.
5. Складові моніторингу функціонування системи охорони здоров'я за даними вітчизняної та зарубіжної літератури / Москалець Г. М., Якуторич Н. В., Смірнова Т. М., Аксенов В. І., // Досвід виконання міжгалузевої комплексної програми «Здоров'я нації» на 2002-2011 роки. – К., 2006 р.

References

1. Experience in the implementation of cross complex program "Health of the Nation" for 2002-2011 / Ed. V. Polyachenko, VM Ponomarenko. - K., 2006. - 240 s.
2. New issues of medical support children and adolescents / MM Korenev // Proceedings of the conference "Actual problems of medical support children and adolescents." - H., 2002. - S. 20-25.
3. Health indicators and use of health care resources in Ukraine for 2003-2004 / Center for Health Statistics Ministry of Health of Ukraine. - K., 2005. - 315 s.
4. Problems of the formative healthy lifestyle in uchaschyhsya in obscheobrazovatelnyh ucherezhdenyiah / Kuchma VR, Demyn with AK et al. // Hygiene and sanitation. - 2000. - №3. - S.52-56.
5. Components of monitoring the functioning of the health system according to domestic and foreign literature / Moskalets GM, Yakutorych NV, Smirnova TM, Aksyonov VI, // experience in interdisciplinary comprehensive program "Health 'I am the nation "for 2002-2011. - K., 2006

ОСОБЕННОСТИ САНИТАРНО-ГИГИЕНИЧЕСКОГО ВОСПИТАНИЯ И ПРОФИЛАКТИЧЕСКОЙ РАБОТЫ СРЕДИ СТУДЕНТОВ АГРОЭКОЛОГИЧЕСКОГО КОЛЛЕДЖА А.М.Сук

Аннотация. В статье раскрыты объективные предпосылки и особенности санитарно-гигиенического воспитания и профилактической работы среди подростков. Розглянуто програми підготовки молодіжі к реалізації знаній о здоровом образе жизни, сохранения здоровья детей подросткового периода и формирования у них навыков здорового образа жизни. Представлено содержание спецкурса студентов агроэкологического колледжа в рамках санитарно-гигиенического воспитания и профилактической работы с детьми подросткового возраста.

Ключевые слова: молодежь, культура здоровья, здоровый образ жизни, спецкурс, оздоровительные мероприятия.

FEATURES SANITATION EDUCATION AND PREVENTIVE WORK AMONG STUDENTS AGROECOLOGICAL COLLEGE

A.M.Suk

Abstract. In the article the objective conditions and characteristics of sanitary and hygienic education and preventive work among teenagers. Rozgyanuto youth training program to implement the knowledge about healthy lifestyles, saving the health of children and adolescence formation of their healthy lifestyles. Submitted content elective course students agroecological college within the sanitary-hygienic education and preventive work with children of adolescence.

Keywords: youth, culture health, healthy lifestyle, special courses, recreational activities.

УДК 378

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Т.С. ТЕРЕЩЕНКО, аспірантка кафедри методики навчання та управління навчальними закладами

Національний університет біоресурсів і природокористування України

E-mail: tereshenko_t_s@ukr.net

Анотація. У статті проаналізовано теоретичні аспекти формування організаційної компетентності майбутніх фахівців, уточнено поняття «організаційна компетентність». Проведено порівняльний аналіз складових організаційної компетентності майбутніх фахівців.

Ключові слова: компетентність, організаційна компетентність.

Актуальність (Introduction). На сучасному етапі розвитку суспільства проблема професійної підготовки фахівців є однією з багатоаспектних і невичерпних у психолого-педагогічній науці. Її широта зумовлена складністю об'єкта, а невичерпність – невпинним удосконаленням рівня модернізації сучасного суспільства, з переходом людства на все вищі щаблі розвитку.

Однією з найважливіших особливостей вищої освіти є зростання значення компетентності майбутнього фахівця. Сьогодні важливо бути не лише кваліфікованим фахівцем, а й, передусім, компетентним. Компетентність допомагає фахівцеві ефективно вирішувати різноманітні завдання, які стосуються його професійної діяльності.

Можна стверджувати, що "компетентність" є універсальним виміром успішної діяльності фахівця. Саме цей підхід фокусує увагу не на інформованості особистості, а на її вмінні розв'язувати проблеми, що вимагає нової задачі і проектування, й оцінювання нового досвіду, рефлексії та контролю щодо ефективності обраного шляху відповідно до

© Т. С. Терещенко, 2016